1ste. JAARGANG. CURAÇAO DEN 6n. DECEMBER 1884. N° 49.

AMIGOE DI CURAÇAO.

WEEKBLAD VOOR DE CURAÇAOSCHE EILANDEN.

Dit Blad verschijnt elken Zaterdag.
Abonnementsprijs voor Curaçao, Bonaire en Aruba per drie maanden fl. 2,— met vooruitbetaling.
Voor het Buitenland per jaar fl. 10,—
Afzonderlijke nummers fl. 0,25.
Prijs der Advertentiën van 1 tot 7 regels fl. 0,50, voor elken regel meer fl. 0,07½.

BUREAU VAN DIT BLAD
OP CURAÇAO,
PLEIN VAN PIETERMAAI, N° 129.

De Agentuur
ten huize van de Heeren
JAN ELLIS, *Curaçao*, — Otrabanda.
JUAN CAPRILES, *Aruba*, — Playa.
JOSÉ A. ROSA HERRERA, *Bonaire*, — Playa.

E Coerant aki ta sali toer Dia Sabra.
Su prijs di Abonnement ta fl. 2.— pa tres luna, pagar padilanti.
Pa lugarnan foi Curaçao, Bonaire i Aruba fl 10.— pa anja.
Un number só fl. 0,25.
Un anuncio di 1 té 7 regel, fl 0,50, cada regel mas fl. 0,07½.

SCHEEPSTIJDINGEN.
aankomst alhier:

7 Dec.	*Royal Mail*	„	Southampton.
7 „	*Glenfyne*	„	New-York.
8 „	*Maracaibo*	„	Maracaibo.
9 „	*Willem I*	„	Holland.

CALENDARIO.
December.

7. DOMINGO.	S. Ambrosio dr.
8. LUNA.	S. *Inmaculada Conc. di N. Sra.*
9. MARTES.	Sta Leocadia v. i m.
10. RAZON.	N. Sra de Loreto.
11. HUEBES.	S. Damaso papa.
12. BIERNES.	S. Justino m.
13. SABRA.	Sta Lucia v. i m.

STAND DER MAAN.
L. K. 9 Dec. 6 ure 54 m. A. M.

Opkomst der Zon:
10 Dec. 6 ure 18 m.
Ondergang der Zon:
10 Dec. 5 ure. 42 m.

SCHEEPSTIJDINGEN.
vertrek van hier:

7 Dec.	*Paketsch*	naar	St. Thomas.
9 „	*Valencia*	„	New-York.
10 „	*Maracaibo*	„	Maracaibo.
11 „	*Willem I*	„	Holland.

DE UNION DI SAN HOSÉ
OF
St. Jozefs Gezellen-Vereeniging

Sedert 29 October 1882 bestaat er op Curaçao een Katholieke Vereeniging onder den naam van UNION DI SAN HOSÉ of ST. JOZEF'S GEZELLEN-VEREENIGING.

Het is geen Congregatie noch een Geestelijke Broederschap, waar de leden te zamen komen om hunnen rozenkrans te bidden of naar de Predikatie van hunnen geestelijken bestuurder te luisteren. Toch is de Directeur van die Vereeniging een onzer Katholieken Geestelijken. De President is een Katholiek, de leden—jongelingen, mannen, ook grijsaards— zijn allen praktizeerende Katholieken, die de krachten van geest en lichaam ijverig moeten aanwenden om in eigen levensonderhoud te voorzien. Men ziet het: het meerendeel der leden van die Katholieke Vereeniging vormen den kern der burgerlijke maatschappij; zij behooren tot een stand, die — gelijk onze Doorluchtige Herder en Opperpriester der Curaçaosche Katholieken Mgr. H. J. A. van Ewijk, bij de inzegening van het nieuwe lokaal der Gezellen-Vereeniging zeide — die de gelukkigste menschen zal bevatten zoo dezen de waarde van dien stand goed begrijpen en zich daarin overeenkomstig de Katholieke beginselen waardig gedragen. Maar ook de kern van de *St. Jozef's Gezellen-Vereeniging* bestaat uit de Jongelingschap. Wij mogen zeggen, dat hoofdzakelijk voor hen die St. Jozef's Vereeniging is in het leven geroepen. Wie ouder is in leeftijd dan zij; wie rijper in ondervinding, hooger in kennis, of wegens maatschappelijk vermogen aanzienlijker moet geacht worden en niettemin tot de „Union di San Hosé" is toegetreden, zal zich ongetwijfeld in dien kring der „Gezellen" met voldoening kunnen bewegen, en door zijne tegenwoordigheid en door een voorbeeld, dat navolging wekt, veel nut onder die jongelieden stichten.

Het heil en welzijn van de Katholieke Jongelingschap is derhalve het hoofddoel van de „St. Jozef's Gezellen-Vereeniging." Die Vereeniging is als één groot, Katholiek huisgezin, waar alle leden *broeders* zijn, gelijk de Katholieke Kerk haren kinderen dien broederlijken geest weet in te storten, en hen te doen worden één van hart, één van ziel.

Wat men nu in de Gezellen-Vereeniging van den katholieken jongeling tracht te maken, vinden wij in eene brochure van den Eerw. Pater *B. Koors* z. g., in leven zelf een uitstekend President van de St. Jozef's Gezellen-Vereeniging te Rotterdam, allerduidelijkst beschreven.

„De „Gezellen" moeten in voorkomen, kleeding, manieren en vormen toonen, dat zij niet opgevoed worden gelijk anderen. Netheid, beschaving, besef hunner eigenwaarde zonder trotschheid, moet in hun verkeer in de wereld uitschitteren. In de wereld immers leeren zij verwaandheid en overmoed. Daar leeren zij, dat wie boven hen is, hen met verachting beschouwt, omdat zij slechts werkman zijn; dat denkbeeld eenmaal opgenomen in de ziel, sticht daar verbittering, afgekeerdheid, haat, opgeblazenheid en alles verachtenden en trotseerenden hoogmoed. Hier leeren zij, dat zij veel zijn, dat zij een edelen trots mogen dragen op hun stand, dat de maatschappij door den handwerkstand leeft, en dat wie verstandig denkt, dien wel bekleedt, en met achting omgeeft. Dat geeft gevoel van eigenwaarde, dat spreekt moed in het hart, dat vervult de vurige jongelingsziel met edele drift. De wereld staat voor den jongeling open; wat anderen vermochten, waarom zou hij het niet kunnen? Zoovelen hebben door toeleg, vlijt, spaarzaamheid en onverdroten streven zich eene betere plaats in de maatschappij verzekerd; zoovelen begonnen met niets dan hun vlijt en goeden wil, en die wil werd bekroond met een heerlijken zegen" ....

„Zuinigheid, spaarzaamheid, zorg voor het noodige, vermijden van het onnoodige vooral van overtollige verteering en verkwisting in het spel worden als onontbeerlijke zaken voor den vooruitgang des jongelings aangeprezen" ....

„Voor wie daartoe tijd, lust en aanleg hebben, wordt door de week gelegenheid gegeven zich te oefenen in teekenen, vocale en instrumentale muziek, voordragen of in iets anders wat eene nuttige strekking voor het maatschappelijk leven heeft. Deze oefeningen worden zoo ingericht, dat zij, terwijl zij den jongeling naar geest en hart beschaven, hem tevens een paar uren van uitspanning verschaffen. Wat hij in de Vereeniging aanleert, is ook haar eigendom. Hij oefent zich niet alleen voor zich zelven, maar vooral ook voor de broederschap. Wat dus door de week wordt geleerd, moet des Zondags de uren van uitspanning in de Vereeniging veraangenamen en verheffen."

„Het langdurig samenzijn kon aanleiding worden tot uitgestorte vroolijkheid, waarbij de nette, fatsoenlijke, beschaafde en broederlijke toon, die er heerscht, gevaar loopt verloren te gaan. Wordt dus de tijd der bijeenkomst door eenige letterkundige voordracht, door muziek en zang afgewisseld, dan is dit gevaar geheel weggenomen. Doch wat den eenen vermaakt, kan daartoe dikwijls den anderen niet dienen. Voor elk moet gelegenheid zijn er zijne uitspanning te vinden. Voor wie zich gaarne met een schuldeloos en onderhoudend speld bezighouden, mits dit niet hartstochtelijk worde gedaan, moet daartoe ook gelegenheid wezen. Dezen wederom vinden vermaak in lezen; voor hen zijn boeken, dag- en weekbladen, maandschriften enz. aanwezig; anderen zoeken aangenaam, gezellig en nuttig onderhoud, en vinden dit in die vele medeleden, die dikwijls met hen hetzelfde vak of ambacht uitoefenen, die voor hen soms nuttige meesters of helpers worden. Het gebruik van geestrijke vochten wordt nimmer veroorloofd, doch eene onschadelijke ververschiing mag en kan er tegen eene geringe vergoeding genoten worden; doch niemand is ooit verplicht daarvan gebruik te maken...... Gewoonten en manieren aan herbergen en bierhuizen eigen, worden met alle zorg geweerd; zoodat de gezel aanstonds, zoo hij er komt, zich als vreemdeling en niet op zijne plaats gevoelt. Dáár is hij onder vreemden, hier onder de zijnen; dáár staat hij op eens anders grond, hier aan zijn eigen huiselijken haard; dit huis behoort hem geheel, en waar en bij wien hij er zich beweegt, daar is hij ten zijnent."

Zoodanig nu is het doel waarnaar de „Union di San Hosé" en ook met dezelfde middelen streeft. Een groot, zeer doelmatig en net lokaal is in de laatste maanden gebouwd en dezer dagen voltooid geworden, waarop de naam ST. JOZEF'S GEZELLEN-VEREENIGING" prijkt. Op Zondag 23 November had hare plechtige Inzegening plaats. Z. D. H. Mgr. H. J. A. VAN EWIJK, vergezeld van de Eerwaarde Geestelijkheid van Otrobanda en Pietermaai begaf zich des avonds ten 6 ure naar het gebouw der Vereeniging, dat feestelijk versierd was. Ongeveer 80 leden waren aanwezig. In een korte toespraak ontvouwde Z. D. Hoogwaardigheid het groote en edele doel der "Union"; herinnerde aan den arbeid en de offers van velen, die zulk eene grootsche stichting hadden voorbereid en tot stand helpen brengen; waarna Z. D. H. zijne persoonlijke heilwenschen uitte voor de „Union di S. Hosé", hare leden, bestuurders en weldoeners, en vervolgens tot de plechtigheid der Kerkelijke Inzegening overging.

Inderdaad, wat het zeggen wil een 80 van zulke leden hier op Curaçao in broederlijke eensgezindheid te zamen te brengen; hen allen te doen vergeten, wat, vooral in onze kleine maatschappij, zoo menigmaal de geesten en harten verdeeld houdt; hen allen door vele en onderscheidene middelen tot hoogere beschaving, wederzijdsche liefde en hulpvaardigheid, tot achtenswaardige en waarachtige burgers te vormen — kunnen alleen zij begrijpen, die weten te oordeelen over de eigenaardige moeilijkheden, die hier op Curaçao aan het oprichten en instand houden van welke Vereeniging ook verbonden zijn. Onverdeelde toejuiching heeft dan ook onder de ingezetenen van Curaçao de vestiging van zulk eene Katholieke Vereeniging mogen erlangen. Ja, toen weinige dagen geleden eenigen der „Gezellen" in hun nieuw lokaal eene tooneelvoorstelling gaven, waren de Heeren Leden van de „Harmonie" aanstonds bereid de feestelijkheden in de „Union di San Hosé" met de voortreffelijke uitvoering hunner beste stukken op te luisteren.

Wij beschouwen derhalve de St. Jozef's Gezellen-Vereeniging als een nieuw bewijs, hoezeer de Katholieke Godsdienst de menschen weet op te leiden voor hunne eeuwige bestemming hiernamaals, maar te gelijkertijd hen weet te vormen tot nuttige burgers. Hulde en dank aan allen, die zoowel in deze Kolonie als in Nederland tot hare oprichting hebben medegewerkt!

BRIEFI FOI AMERICA.

Milwaukee, 5 *Oct.* 1884.

Bida na América generalmente ta masjá monótono (meescos meescos), pasobra e no ta berdaderamente mas koe un sorto di cadena di ocupacion i trabao, foi mainta té anochi, un dia trai otro, pa ricoe meescos koe pa pober. Ta den naturaleza di Americanonan di pone toer nan cordamentoe i afan na nan asuntoe, mientras nan no tien tempoe pa nan goza di ningun recreacion, i casi nada den di e mundoe-aki ta capaz di saca nan foí nan coestumber di toer dia.

Toch, e puebel-aí, koe ta parce frioe i insensibel pa toer cos, menos placa, por jega na un exaltacion asina grandi, koe stranjeroe lo no por conocéle pa mees puebel, i esaí ta principalmente *na scohementoe di President* di nan República.

E mees cajanan, koe promé asina a bira atardi, tabata bandonar completamente (ora coeminza bira scur, ta casi un cos desconocir di bai keire un poco rond, pasobra cada hende n'e ora-aí ta contentoe di gana su cas, p'é haja un poco sosiegoe despues di un dia di trabao pisar) e mees cajanan-aí ta jeen di hende. Camnamentoe coe luz di flambeuw di hopi mil hende, coe bende di música, bandera i toer sorto di transparante, koe algun di nan tien zundramentoe di mas grandi scirbir riba nan; asina toer anochi nan ta camna dos luna largoe riba caja, i policía tien hopi trabao pa kita e dos partidanan di bini na bringamentoe coe otro. Den cada stad di e teranan ta tene meeting (reunion) di mas borotá, i oradornan di mas elocuente ta papia discursoe toer camina koe nan por trece cerca otro maské ta dos orea pa scucha nan.

Cabajero i damsnan ta bisti feneta di pechoe i boton coe potret of nomber di nan candidatonan i hasta mucha-homber i mucha-muhernan ta hiba nomber di un candidato na nan sombré. Henter e tera ta den asina un excitacion, koe comerciantenan mees por observa su efecto den nan nogoci. Hopi hende, koe ta camna coe di mas grandi deligencia den stad, ta keda para di repiente, pa stop un di su conocirnan i puntréle, cual ta candidato di su gustoe, i ta parce koe ningun hende por comprende com un otro por vota (stem) di otro manera coené. No poco bez persona di respet i consideracion ta loebida nan mees asina aleuw, koe nan ta perde foi bista nan dignidad i den cajente di nan excitacion nan ta bringa coe otro, di tal manera koe algun bez tien dramamentoe di sanger, hasta matamentoe mees!

Casi cada unoe ta haci un poestamentoe riba bon suceso di su candidato, i e speculacion-aí a toema caba un proporcion asina grandi, koe algun hende a perde nan cas i toer kiko nan tien i goebiernoe a hajéle den necesidad di saca un ley, koe ta taha toer elector (scohedor) di haci ningun poestamentoe riba nan scohementoe, bao di castigoe di perdè nan derechi di stem.

Un excitacion asina ta reina n'e momentoe-akí riba hinter tera, pasobra dia 4 di November puebel Americano ta jamar pa scohe un President nobo, asina pa decidi pa nan ta gobernà di nobo cuater anja largoe, coe un *clique* radical na nan cabez, of si nan ta desea algun reforma. Cada partida a pone su candidato caba, es tá, Mr. *Grover Cleveland* pa parti di demócrata of conservadornan, i Mr. *James Blaine* pa parti di republicano of radicalnan.

E partida republicano tabata binti anja largoe caba na goebiernoe i Mr. Blaine, koe tabata toer e tem-aí un miember di Congreso, a sigi e partida-aí den diki i den delegá: p'esai nan ta acuséle di ta broehar den diferente asuntoe deshonroso.

E candidato democrático, Mr. Cleveland, ta un avocaat di Buffalo i gouverneur di Estado New-York. Esaí ta unicoe lugá di importancia koe Mr. Cleveland a ocupa nunca, i é por gradici solamente na su talento i rectitud, koe nan a jaméle pa ta un candidato pa presidencia di Estados Unidos di America. Sigur, ningun nacementoe haltoe of rikeza den di e tera-aí ta trece un hende riba stoel presidencial; bida di nos últimoe presidentenan ta moestra esaí basta klaar: asina *Lincoln*, den su huventud tabata kapdor di paloe, *Johnson*, sneire, *Grant*, curtidor di cueroe, *Hayes*, coenukeroe, i *Garfield*, tem e tabata mucha, a camna coe un boericoe dilanti di un trekschuit (boto koe un cabai ó un boericoe ta hala den rioe).

Fó di e dos candidatonan-ai, tien ainda tres mas, es ta, *St. John*, candidato di *abolidornan*, general *Butler*, candidato di *Anti-monopoly* of mihó di socialistanan, i últimamente un dams, Miss *Belva Lockwood*, un avocaat muher, koe ta representa e partida di derechi di stem di muhernan. Maské no tien ningun kans pa ningun di e candidatonan-akí ta scoher, toch nan ta haci hopi maloe na toer dos partida.

Como e partida republicano a sinta binti anja caba na poder, toer relacion, koe tien mas influencia, casi 120 mil, ta den man di republicanonan, i como toer ambtenaar ta obligar di doena un tantoe por cientoe di su tractement pa fondo di eleccion, lo cai nan mas ligé pa dirigi movimientoe di eleccion di un manera mas grandi, koe democrátanan, koe, riba di esai, ta pertenece en general na clase menos ricoe. Toch hende ta haja den e últimoe partida algun hende, koe ta contribui coe hopi placa pa faborece eleccion; asina Mr. † Tilden na 1876 a doena un millon i mei di dollars pa necesidad di fondo *di eleccion demócrata*.

Ta imposibel pa hende bisa cual partida tien mihó kans di logra; maar lo ké ta sigur ta, koe nunca demócratanan tabatien un kans asina bon pa nan gana pleitoe manera awor. Si president mester tabata scoher directamente di stem di puebel, anto sigur e partida republicano lo ta batí; maar ta e diferente estadonan koe ta scohe president. Cada estado ta dispone di un number di stem na proporcion di su poblacion, i partida koe ta haci baas den un estado of otro, tien derechi riba e stemnan koe e estado por doena pa eleccion di president.

Ta p'esai koe algun estado semper ta manda representante democrático i algun otro semper republicano. E lista koe ta sigi ta doena e number di stem, koe cada estado tien derechi di doena:

Estado Demócrata			Estado republicano		
Alabama	10	stem	Colorado	3	stem
Arcansas	7	„	Illinois	22	„
Delaware	3	„	Iowa	13	„
Florida	4	„	Kansas	9	„
Georgia	12	„	Maine	6	„
Kentucky	13	„	Massachusetts	14	„
Louislana	8	„	Michigan	13	„
Maryland	8	„	Minnesota	7	„
Mississippi	9	„	Nebraska	5	„
New-Yersey	9	„	New-Hamphire	4	„
Missouri	16	„	Ohio	23	„
Nd. Carolina	11	„	Oregon	3	„
Zd. Carolina	9	„	Pensylvania	30	„
Tennessee	12	„	Rhode-Island	4	„
Texas	12	„	Vermont	4	„
Virginië	12	„	Wisconsin	11	„
Wt. Virginië	6	„			
	162	„		171	„

Estado dudoso

New-York	36	stem.
California	8	„
Connecticut	6	„
Indiana	15	„
Nevada	3	„
	68	„

Di aki ta parce, koe e partida koe tien majoridad (koe ta mas hopi) den estado New-York ó cualké otro estado dudoso, lo dicidi riba eleccion di president. Como Mr. Cleveland tabata scoher pa gouverneur di estado New-York coe un majoria di mas di 193.000 stem, sigur é tien masjar bon kans di haja e stemnan di New-York pa presidencia també. Ademas Mr. Blaine no ta nada stimar, di e republicanonan. Anto coe confianza bon fundá nos por spera, koe despues di un lucha di mas di binti anja nos tera lo bini al fin na sosiegoe i bienestar atrobe.

N'e momento-akí lucha di eleccion ta den toer su forza, i reunionnan (meetings), i jenamentoe di hende (optochten) i demostracion den e diferente stadnan ta sigi otro sin stop. Den e dianan-akí tabatien na *Toledo* un jenamentoe of camnamentoe di hende (un cos koe parce e troepanan di diferente partida, koe dia di Pascu of anja-nobo sâ sali camna riba caja &ᵃ) di toer dos partida, koe tabatien no menos koe 100.000 hende riba pia. Ocho mil demócrata a reuni dilanti cas, camina Blaine tabata come su coemindа di merdia i nan a grita coe masjá boroto, "hurée" i "biba Cleveland". Ta imposibel pa pinta boroto i tumulto koe tabatien na algun cruzamentoe di caja, camina e dos troepanan a broeha coe otro. Bandera coe inscripcion (scirbimentoe aden) pa comercio liber of proteccion hende por a mira broehar di manera mas gracioso.: potret di Blaine i di Cleveland tabata cargá manera roeman un banda di otro; musikantnan no tabata sabi mas pa ki candidatonan tabata toca, miradornan a broeha henteramente, i gritoe di biba &ᵃ pa Blaine i pa Cleveland a broeha den otro coe un boroto pa haci hende soerdoe.

Anoche toer dos partida a tene meeting-monster (masjar grandi) ainda diferente orador a papia discursoe di mas haltoe; entusiasmo di toer dos partida tabata sin fin, i ora e dia a pasa, ningun hende tabata sabi cuá di e dos partidanan a logra mihó efecto foi nan salimentoe.

("*Huisgezin*" 1 Nov.)

NIEUWSBERICHTEN.

CURACAO.

Gouvernements-besluiten.

— De Infanterist der 3e klasse *R. van der Meer* als marechaussée der 2e klasse bij de brigade in deze Kolonie gedetacheerd.

Den 23 Oct. jl. is de *Piet Hein* Kapt. *Vil* van Ymuiden met bestemming naar deze haven vertrokken.

Een wetenschappelijke expeditie naar Curacao.

Aan een particulier schrijven ontleenen wij de volgende bijzonderheden betreffende eene wetenschappelijke reis, die eenige Nederlandsche geleerden naar onze West-Indiën komen doen.

De heer *W. F. R. Suringar* Professor in de Botanie en Directeur van den Hortus en het Herbarium te Leiden; *Dr. Martin*, Directeur van het Geologisch Museum in dezelfde stad; den heer *De Haan*, student aan de Leidsche Universiteit, en nog twee andere studenten dier Alma Mater zouden reeds den 12n December e. k. met de Ned. West-Indische mailboot *Prins Maurits* uit Nederland naar Suriname vertrekken. Onder de heeren Studenten bevindt zich één zooloog: de twee anderen zijn uitmuntende botanisten. Wanneer in Suriname het veelzijdig wetenschappelijk onderzoek zal afgeloopen zijn, mogen ook de eilanden van de Kolonie Curaçao op de eer van een bezoek dier heeren rekenen. Het behoeft niet gezegd, dat de wetenschappelijke expeditie is toegerust met de voortreffelijkste instrumenten, en alles wat op zulk eene reis onmiddelijk van dienst kan wezen, om ten bate van de wetenschap een ernstig en degelijk onderzoek in te stellen. Zoo voeren de geleerden met zich een zeer geriefelijk ingerichte tent, die hun in deze streken onder hunne afmattende werkzaamheden gewis uitnemende diensten zal doen. Volgens een schrijven van *Prof. Buijs Ballot*, Directeur van Meteorologisch Instituut te Utrecht, zullen er op de voornaamste plaatsen dezer kolonie enkele meteorologische instrumenten van de beste soort worden achtergelaten, ten einde men in Nederland voortdurend gegevens zal kunnen hebben van de weersgesteldheid in deze Kolonie.

Behalve het "Aardrijkskundig Genootschap" te Amsterdam, heeft ook de Nederlandsche Regeering aan deze wetenschappelijke expeditie hare krachtdadige medewerking toegezegd. Wij twijfelen dus niet, of deze hoogst belangrijke onderneming, door bovengenoemde Heeren uit liefde voor de wetenschap met zooveel opofferingen ondernomen, zal de heerlijkste vruchten opleveren, en ook aan Curaçao rechtstreeks of zijdelings ten goede komen.

NEDERLAND.

— Z. M. de Koning heeft aan den Koning van Italië voor zijn edelmoedige zelfopoffering tijdens de jongste cholera-epidemie te Napels de gewone zilveren medaille voor menschlievendheid en hulpbetoon doen toekomen. Het eeremetaal, waarop 's Konings borstbeeld prijkt, heeft een prachtig in fluweel gebonden album tot étui. De Italiaansche gezant bij ons hof, graaf Della Crose, is met de medaille naar Rome vertrokken.

— Met 1 November is het personeel van wijlen Z. K. H. Prins Alexander definitief van alle verdere diensten ten paleize ontheven. Het paleis op den Kneuterdijk is thans onbewoond.

— Op 24 Oct. jl. is in den ouderdom van 85 jaren overleden de Hoogeerw. Heer Mgr. Jacobus Cuyten gedurende bijna 47 jaren President van het Bisschoppelijk Seminarie van 's-Bosch, Ridder der Orde van den Nederlandschen Leeuw en Commandeur der Orde van de Eikenkroon.

— De Broeder Provinciaal der Christelijke scholen ontving uit den Haag van wege de Commissie van Tentoonstelling het volgende telegram:

„*Broeder Marianus, Aalst, België. Gij bekomt een eere-diploom, twee gouden, tien zilveren en een bronzen medaille.*"

— Het getal der „scholen met den Bijbel" bedraagt thans in Nederland reeds 415 met 67,744 leerlingen. — De 26e lijst der Unie-collecten in de

Stand, geeft een totaal aan van ƒ 118,840.

— Tot op 1 Nov. j. l. waren gekozen 37 liberalen, 17 katholieken, 18 anti-revolutionairen en 1 conservatief. Het getal herstemmingen, die op 11 November zouden plaats hebben, was tot 12 geklommen.

ROME, 4 Nov.— De *Moniteur* maakt een besluit van de Belgische Regeering bekend, waarbij de baron *Pitteurs Rigaerts* thans Belgie's gezant te Stockholm, als zoodanig benoemd wordt bij het Vaticaan.

BERLIJN.— Uit ons vorig nummer bleek, dat de *Sociaal-democraten* bij de laatste verkiezingen schrikbarend zijn vooruitgegaan en niet minder dan 9 zetels veroverd hebben. Zelfs te Berlijn, onder de oogen der Regeering werd een Sociaal-democraat gekozen en werden niet minder dan 68000 stemmen op Sociaal-democraten uitgebracht.

Voor de Regeering hebben de verkiezingen een bittere teleurstelling opgeleverd. *Von Bismarck* had zich gevleid, dat zij hem thans eindelijk de lang begeerde Middelpartij zouden verschaffen, welke hem in staat zou stellen, de hulp van het *Centrum* te kunnen ontberen. Die verwachting is echter verijdeld. Conservatieven, Rijkspartij en Nationaal-liberalen, welke de door Bismarck gedroomde Middelpartij moesten vormen, zullen ook in den nieuwen Rijksdag geen meerderheid uitmaken; zoodat ook in de naaste toekomst Bismarck het Centrum niet zal kunnen missen en dit derhalve te vriend zal moeten houden, wat voor de belangen der Duitsche Katholieken niet dan gunstig kan werken.

BRUSSEL.— Het Belgische kabinet is op de volgende wijze samengesteld:

Beernaert, voorzitter van den ministerraad, minister van Financiën.

De Volder, minister van Justitie.

Thonissen, minister van Binnenlandsche Zaken.

De Moreau, minister van Landbouw, Nijverheid en Openbare Werken.

Prins de Caraman, minister van Buitenlandsche Zaken.

Van den Peerenboom, minister van Posterijen, Telegraphie en Spoorwegen, en

Generaal Pontus, minister van Oorlog.

In de plaats der drie afgetreden ministers, Malou, Woeste en Jacobs, telt het kabinet dus drie nieuwe leden, namelijk *De Volder*, *Thonissen* en *Caraman*. De eerste is sedert lang in het politieke leven bekend en volgens het *Handelsbl. v. Antw.* een man van onbetwistbaar talent, die aan de balie in hooge achting staat. Het is een Vlaming uit de Kempen afkomstig, die zijne moedertaal nog uitstekend spreekt, en daar hij een man van overtuiging en vaste beginselen is, heeft genoemd katholiek blad veel vertrouwen in zijn toekomstig bestuur. *Thonissen* was professor aan de katholieke hoogeschool van Leuven, waar hij thans zijn ontslag gevraagd heeft: *Prins Caraman* behoort tot den hoogsten katholieken adel.

NEW-YORK, 13 Nov. Alhier zijn twee personen aan de gele koorts in het hospitaal gestorven. Men bericht, dat er onderscheidene gevallen dier ziekte aan boord van de schepen zijn voorgekomen.

EEN BRIEF UIT AMERIKA.

Het leven in Amerika is over het algemeen zeer eentoonig, daar het werkelijk slechts eene aaneenschakeling vormt van werk en arbeid van den morgen tot den avond, den eenen dag vóór en den anderen na, zoowel voor rijken als armen. Het ligt in den aard der Amerikanen al hun denken en streven aan de zaken te wijden, terwijl zij zich hoegenaamd geen tijd tot uitspanning gunnen, en bijna niets ter wereld is in staat hen aan den dagelijkschen sleur te ontrukken.

Toch kan ditzelfde volk, hetwelk koud en ongevoelig schijnt voor alles, behalve geld, tot zulk een staat van opgewondenheid opgedreven worden, dat een vreemdeling het niet voor dezelfde natie zou houden, en dat is vooral het geval bij de verkiezingen voor het Presidentschap der Republiek.

Dezelfde straten, die vroeger des avonds volslagen verlaten waren (tusschen licht en donker een singeltje om te wandelen is in Amerika ten naaste bij onbekend, daar ieder al blij is, thuis een beetje rust te vinden na een dag van zwaren arbeid), dezelfde straten zijn dan opgevuld met menschen. Optochten bij fakkellicht, van verscheidene duizenden personen, met muziekkorpsen, vaandels en allerlei transparanten, waarvan sommige de meest beleedigende opschriften dragen, paradeeren dan een paar maanden lang iederen avond door de straten, en de politie heeft de handen vol om te beletten dat beide partijen met elkaar slaags raken. In iedere stad van het land worden de luidruchtigste meetings gehouden en de woordenrijkste sprekers houden overal redevoeringen, waar zij maar een gehoor bij elkaar kunnen trommen om naar hen te luisteren.

Dames en heeren dragen doekspelden en knoopen met de portretten of namen hunner candidaten voor het presidentschap, en zelfs jongens en meisjes dragen den naam van een candidaat op hun hoed. Het geheele land verkeert in zulk een staat van opgewondenheid dat de kooplieden het uitwerksel daarvan in hunne zaken kunnen waarnemen. Menschen, die in de grootste bedrijvigheid door de stad loopen, blijven eensklaps stilstaan om een kennis staande te houden en hem te vragen wie de candidaat zijner keuze is, en niemand schijnt te begrijpen hoe een ander anders kan stemmen dan hij. Niet zelden vergeten achtenswaardige personen zich in zooverre, dat zij al hunne waardigheid uit het oog verliezen en elkaar in het vuur der opgewondenheid te lijf gaan, zoodat er soms bloedstorting en doodslag het gevolg van zijn.

Bijna iedereen gaat eene weddenschap aan betreffende het succes van zijn candidaat, en die speculatie heeft reeds zulke groote en heillooze verhoudingen aangenomen, dat sommigen hun huis en have verloren hebben en de regeering zich genoodzaakt gezien heeft eene wet uit te vaardigen, welke iederen kiezer verbiedt eene weddenschap op de verkiezingen aan te gaan, op straffe van zijn stemrecht te verbeuren.

Zulk een staat van opgewondenheid heerscht op het oogenblik het geheele land door, daar den 4en. November het Amerikaansche volk opgeroepen is geworden om een nieuwen president te verkiezen en aldus te beslissen, of het opnieuw vier jaren lang door eene radicale *clique* geregeerd zal worden, dan of het hervorming verlangt. Beide partijen hebben reeds hunne candidaten gesteld, namelijk den heer *Grover Cleveland* door de democratische of conservatieve partij en den heer *James Blaine* door de republikeinen of radicalen.

De republikeinsche partij is nu twintig jaren lang aan het bewind geweest en de heer *Blaine*, die al dien tijd lid van het congres geweest is, heeft haar door dik en dun gevolgd; vandaar dat hij beschuldigd wordt van in verschillende oneerlijke zaken betrokken te zijn.

De democratische candidaat, de heer Cleveland, is een advocaat uit Buffalo en gouverneur van den staat New-York. Dit is zoowat de eenige gewichtige post, dien de heer Cleveland ooit bekleed heeft, en hij heeft het alleen aan zijn talent en de rechtschapenheid zijner handelingen te danken, dat hij tot candidaat voor het presidentschap der Vereenigde Staten van Amerika werd uitgeroepen. Voorzeker, geen hooge geboorte of rijkdom brengt in dit land iemand tot den presidenteelen zetel; dat toont de lijst onzer laatste presidenten duidelijk genoeg; zoo was *Lincoln* in zijne jeugd houthakker, *Johnson* kleermaker, *Grant* looier, *Hayes* pachter en *Garfield* liep als jongen met een ezel voor een trekschuit.

Behalve de twee genoemde candidaten, zijn er nog drie andere, namelijk *St. John*, de candidaat der afschaffers, generaal *Butler*, de candidaat van het *Anti-monopoly* of liever van de socialisten, en eindelijk eene dame, Miss *Belva Lockwood*, een vrouwelijke advocaat, die de partij van het stemrecht voor de vrouwen vertegenwoordigt. Ofschoon er voor geen dezer drie candidaten eenige kans bestaat, dat zij gekozen zullen worden, zullen zij aan beide partijen toch veel kwaad doen.

Daar de republikeinsche partij twintig jaar lang aan het roer gezeten heeft, zijn al de invloedrijkste betrekkingen, ongeveer 120 duizend in getal, in handen van republikeinen, en daar ieder ambtenaar genoodzaakt is een zekere percentage van zijn salaris voor het verkiezingsfonds af te staan, zal het hun gemakkelijker vallen de verkiezingsbeweging op groote schaal in te richten, dan dit voor de democraten zal zijn, die daarenboven over het algemeen tot de minder gegoede klassen behooren. Toch worden er in de laatste partij enkelen gevonden, die veel tot de verkiezingen bijdragen; zoo gaf de heer Tilden in 1876 anderhalf millioen dollars ten behoeve van het democratisch verkiezingsfonds.

Het is onmogelijk te zeggen welke partij de beste kans van slagen heeft maar zeker is het dat de democraten nooit zulk een goede kans gehad hebben om het pleit te winnen als thans. Indien de president rechtstreeks door de stem van het volk gekozen werd, zou de republikeinsche partij ongetwijfeld verslagen worden: maar het zijn de verschillende staten, die den president verkiezen. Iedere staat beschikt over een aantal stemmen in evenredigheid tot zijne bevolking, en de partij, welke in dezen of genen staat de overhand heeft, heeft het recht op de stemmen, die de bedoelde staat bij de presidentskeuze mag uitbrengen. Vandaar dat sommige staten altijd democratische en andere altijd republikeinsche vertegenwoordigers afvaardigen. De volgende lijst geeft het aantal stemmen, waartoe iedere staat gerechtigd is:

Democratische staten:		Republikeinsche staten:	
Alabama	10 st.	Colorado	3 st.
Arkansas	7 ,,	Illinois	22 ,,
Delaware	3 ,,	Iowa	13 ,,
Florida	4 ,,	Kansas	9 ,,
Georgia	12 ,,	Maine	6 ,,
Kentucky	13 ,,	Massachusetts	14 ,,
Louisiana	8 ,,	Michigan	13 ,,
Maryland	8 ,,	Minnesota	7 ,,
Mississippi	9 ,,	Nebraska	5 ,,
New-Jersey	9 ,,	New-Hampshire	4 ,,
Missouri	16 ,,	Ohio	23 ,,
Nd.-Carolina	11 ,,	Oregon	3 ,,
Zd.-Carolina	9 ,,	Pensylvanië	30 ,,
Tennessee	12 ,,	Rhode-Island	4 ,,
Texas	13 ,,	Vermont	4 ,,
Virginië	12 ,,	Wisconsin	11 ,,
Wt.-Virginië	6 ,,		
	162		171

Twijfelachtige staten.

New-York	36 stemmen
Californië	8 ,,
Connecticut	6 ,,
Indiana	15 ,,
Nevada	3 ,,
	68

Hieruit blijkt dat de partij, welke in den staat New-York en eenige andere twijfelachtige staten de meerderheid heeft, over de presidents-keuze zal beslissen. Daar de heer Cleveland met 193.000 stemmen meerderheid tot gouverneur van den staat New-York verkozen werd, heeft hij stellig veel kans om ook voor het presidentschap de stemmen van genoemden staat te verkrijgen. Daarenboven is de heer Blaine volstrekt niet bemind bij de republikeinen. Wij mogen dus met gegrond vertrouwen hopen dat na eene worsteling van meer dan 20 jaren ons land eindelijk weder tot rust en welvaart zal komen.

Op het oogenblik is de verkiezingsstrijd in vollen gang en de meetings, optochten en demonstraties in de verschillende steden volgen elkaar met snelheid op. Dezer dagen had er te Toledo gelijktijdig een optocht plaats van de beide partijen, waarbij niet minder dan 100.000 menschen op de been waren. Acht duizend democraten verzamelden zich voor het gebouw, waar Blaine bezig was het middagmaal te gebruiken en riepen luidruchtig „hoera" en „vivat" voor Cleveland. Onbeschrijfelijk was de verwarring, die op sommige snijpunten der straten ontstond, waar de beide optochten onder elkander vermengd raakten. Vaandels met opschriften om vrijhandel of protectie zag men op de kluchtigste wijze dooreen verward; portretten van Blaine en Cleveland werden broederlijk naast elkander gedragen; de muzikanten wisten niet meer voor welken candidaat zij speelden, de toeschouwers geraakten geheel in de war en de juichkreten voor Blaine en voor Cleveland vermengden zich tot één oorverdoovend gejubel.

Des avonds hielden beide partijen monstermeetings, waar door verschillende sprekers op het heftigst geredevoerd werd; de geestdrift van beide partijen was grenzeloos en toen de dag was afgeloopen, wist men niet wie van de beide partijen er het meeste succes van had gehad.

(„ *Huisgezin* " 1 Nov.)

Roma 20 October 1884.

Mi muy estimado Amigoe Cobi.

(*Sigimentoe di N° 48.*)

Despues di a sosega un poco na Civita-Vecchia, nos a bai sinta den wagen. Dos otro pasagero Italiano tabata huntoe coe nos pa haci es biaga té na Roma.

Total nos no tabata contentoe di manera koe goebiernoe tabata trata nos puebel. Maike koe tabata comprende nan liger, no tabatien miedoe pa combersa na Frances coe nan. " O Senjores", asina el dici despues di a haci conocementoe coe nan, " Italia sin duda meste ta feliz, despues " koe el a mira deseo di su coerazon cumpli, es ta :„ despues di a mira Italia unir?" " Ki! ¿feliz?" un di es italiano tabata papia. " Si," Maike tabata sigi " promer " Italia tabata uni, nos no tabata tende di " inmoralidad, di ladronía, di pobreza, di " esclabitud bao di poder di Sacerdotenan? " i awor toer esaí a caba, no ta berde? " No papia di esaí, mi amigoe," asina e Italiano dici, " keré mi; nunca Italia ta- " bata mas miserabel, koe for di dia koe " nan a roba tera di nos legitimo Rey " Papa. Mi sabi koe ganjamentoe i men- " tira meste haci mundoe kere, koe esta- " dos di Papa tabata pober, inmo- " ral, un cueba di ladron; ma ganja nan " a ganja pa doena nan ladronia grandi " un parcementoe di dispensa. Bo kier " conoce estadoe di Italia, mira anto kiko " liberalnan mees ta scirbi." Papiando asina, el ta entrega Maike un di e courant liberalnan di Italia den cual ta para scirbir, es koe mi kier copia pa bo, Cobi.

„ Miseria ta crece toer dia mas tantoe, principalmente den clase inferior di puebel, cólera, i toer kiko otro teranan ta haci pa nan quarantain i otro arregla di prudencia, ta mata nos comercio; hende sin número no tien un pida pam pa come. Ademas hopi di nos, koe a bai na America ta bolbe sin nada, i Francia ta ninga nos hende di trabao coe un coerazon muchoe duroe.

¿I kiko lo mi bisá bo di nos agricultura, cosecha di champignons i kastanjes ta abundante; si, esaí si; ¿ma ta kiko? trigoe apena ta suficiente pa nos come, binja tambe nos tien masjar poco. Den otro tem, Italia tabata exporta pa 45 millioen lires na binja, 30 millioen na berdura, 8 millioen na appelchina, 200 millioen na seda, 100 millioen na aceta di olyti, 15 millioen na bestia. Es anja-akí lo nos exporta masjar poco binja i berdura meescos, mientra Francia kier taha di larga pasa un di nos bestia den su tera.

" Riparando toer esaí, es anja-akí lo ta pa nos un anja bien miserabel.

" Prijs di coemida necesario ta subi; falsificacion den comercionan ta asina, koe el no por ta pejor mas. Italia tien 10 millioen hende di coenucoe, 4 millioen hende di trabao, 450,000 meester i kweekeling; ademas un egército di otro oficialnan un mas pober koe otro. *Tien un millioen i mei di bagamundoe i 130.000 prisonjero.* [Es palabra di un courant liberal ta doena prueba di progreso i civilizacion di Italia unir!!]..............................

" Tres cuartoe di puebel di coenucoe ta biba den casnan toer mancaron; clase inferior den stadnan no ta mejor i *nos belastingnan ta terribel*! Goebiernoe ta exigi pa agricultura 12 millioen, pa school 31 millioen, ma pa gera no mas i no menos koe 250 millioen!"

Ora Maike a caba di leza es pida, el tabata responde nos caballero. " O mi A- " migoe mi no ta admirá di es situacion " tristoe; no por ta di otro manera. Aja " oende nan ta hunga coe drechoe di Dios " i di hende! Aja oende nan no tien mie- " doe di haci inhusticia di mas grandi, di " mas sacrilegoiso, di tira corona di Rey i " prinsnan abao, pa boeté despues arriba " nan mees cabez, di cumpli coe nan mal " hechoe, nan hechoe infaam, coe roba di " tera tantoe santoe, tantoe respectar di " millioen i millioen di hende, tantoe le- " gitimamente ricibí i warda: coe roba di " Romanan no por haja bendicion. No, mi " Amigoe, mi ta papia francamente coe bo. " Italia no por ta feliz, mientra un Rey " ladron ta posede Roma."

" Ta asina, a mi ta keré també i mil " otro coe mi", e caballero dici " O, si pue- " bel romano por haci es koe nan kier, " com liger lo nan doena trobé nos tera " na su legítimo posesor, com liger lo nos " mira florece den estados di Papa paz, " fortuna, moralidad i berdadera felicidad " manera ántes."

Ora mi a caba es combersacion, giador di wagen, koe foi principio di nos combersacion a moenstré contentoe, tabata papia na linga frances bon kibrar. " Asina ta

"mi Senjores, nos no por papia semper es "koe nos kier; pasobra goebiernoe tien su "spionion; ma akí den mondinan denter "amigoenan fiel di Papa, mi no tien mie-"doe i mi ta grita coe toer mi coerazon: "¡Evviva Papa Rey!" "I nos toer tabata sigi su egempel, "Viva nos Papa!" tabata sona den mondinan di Italia, koe meste tabata contentoe di tende trobe sona es nomber coe respect, es nomber, koe tantoe anja largoe nan a tende papia coe blasfemia i pleguamentoe di tantoe ladron i matador, koe ta biba aí manera den nan cueba.

Wagen Italiano ta manera un caleza grandi di Curaçao. Tien lugar pa 5 ó 6 hende for di giador. Dos cabai ta halé. Ta un cos bien particular di mira bistir di cabai Italiano. Na su garganta el tien un careda di kloki koe ta haci, koe foi aleuw nan ta tende wagen bini i na toer su curpa cabai ta dornar coe sinta di diferente sorto. Giador Italiano ta mees particular coe su cabai. No solamente e ta giador di wagen, maar tambe giador di pasageronan. Cantando, manera nos hende di coenucoe na Curaçao, e ta manda su cabai, mientra el ta moenstra su pasagero toer camina, koe el ta pasa i ta doené splicamentoe di cos interesante di un ó otro lugar. "Ta akí," asina e a papia coe nos, "koe anja pasar tres ladronnan a cai "riba mi wagen, i koe nan á forza mi di "entrega nan mi pasagero ó mi curpa mor-"toe. Mi no tabatien gustoe di doené ni "un ni otro. Coe un tiroe di mi revol-"ver mi a mata un, mientra mi pasage-"ronan tabata percura asina pa es otro "dos, koe nan a hasgé pa mejor di huí "foi camina." No solamente es giadornan ta papia di cos asina, maar també di toer cuestion politico i si mi meste doena Cobi toer kiko nos giador a conta nos, anto mi por wel mandá bo un heuter boeki coe titel: *di toer cuestion politica.* E proverbio Italiano *dolce far niente* [Ta duci di haci nada] nan ta practica tambe perfectamente, pasobra sintando di manera di mas flogo nan ta gia nan wagen i nos.

Na *Montecone* nos a sosega un poco, i nos a doena Adios na nos dos amigoe Italiano. Awor nos no tabata muchoe leuw mas di Roma.

Aki Cobi, mi no tien forza mas di scirbi bo; pasobra ¿com ta posibel di splicá bo, es koe mi i nos toer a sinti, ora giador bao di gritoe *Signori! Ecco la cupola di S. Pietro* a moenstra nos Koepel di S. Pedro? No, Cobi, foi di es momentoe té ora nos a drenta den es stad eternoe, mi a sinti tantoe cos, koe pa mi ta imposibel di scirbí bo esaí. Bo mees lo comprende nos sintimentoe di mas bon, si bo ta figurá bo den nos situacion.

Despues di a pasa un siete ora largoe den wagen nos a drenta Roma.

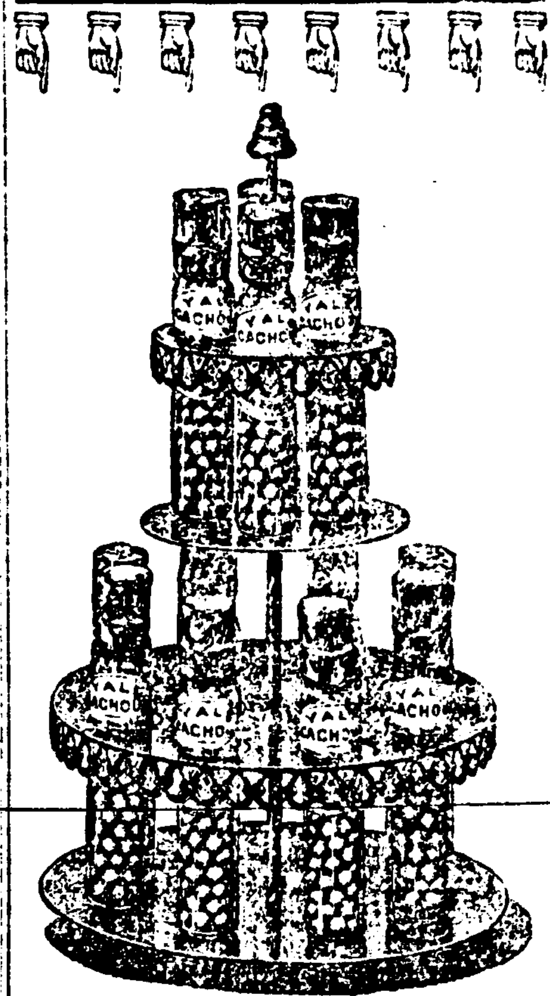
¡O mi Dios, di ki manera lo mi gradicí bo pa es fabor, koe nunca mi por a spera ni di Bo ni di hende di bisita es Stad santoe, es Stad di toer stad, Capital di Cristianismo, camina nos no por boeta un pasoe, sin koe nos contra un cos di mas interesante i mees ora tantoe bendicionar i santificar!

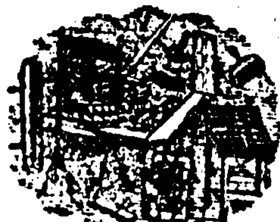
Akí, Cobi, mi meste caba mi promer carta, koe ta basta largoe caba. Adios, coeminda mi famia i mi amigoenan.

Bo Amigoe,
Irt.

"Impr. de la Libreria" de A. Bethencourt é hijos.